

BILAGA 6b:

Anvisningar om fastställande av prioriterade områden för utvecklingspolitiken, genomförande av ett människorättsbaserat förhållningssätt och målgrupper

Prioriterade områden i utvecklingspolitiken

PRIORITERAT OMRÅDE I: RÄTTIGHETERNA OCH STÄLLNINGEN FÖR KVINNOR OCH FLICKOR SAMT PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING HAR FÖRBÄTTRATS

Projektet/programmet inriktas på prioriterat område I när dess mål (outcome-nivå) är till exempel något eller flera av följande:

- Lagstiftningen och politiken som garanterar tillgången till tjänster för sexuell och reproduktiv hälsa har stärkts
- Kvinnors, flickors och pojkers, inklusive personer med funktionsnedsättning, tillgång till sexualundervisning med fokus på helheten samt tjänster för sexuell och reproduktiv hälsa har förbättrats
- Kvinnors och flickors, inklusive personer med funktionsnedsättning, medvetenhet om sin sexuella och reproduktiva hälsa och sina rättigheter med anknytning till dessa samt förmåga att agera för dessa har förbättrats
- Mäns och pojkers roll i genomförandet av sexuell och reproduktiv hälsa och -rättigheter har stärkts
- Tillgången till tjänster som förebygger våld och skyddar personer som upplever könsrelaterat våld har förbättrats
- Skadlig praxis, såsom barn- och tvångsäktenskap samt könsstympning, avvecklas
- Kvinnors och flickors, inklusive personer med funktionsnedsättning, medvetenhet om sina rättigheter och förmåga att ställa krav på att de ska tillgodoses har förbättrats
- Möjligheterna för regeringarna i partnerskapsländer och internationella institutioner att verkställa en utvecklingspolitik i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har stärkts
- Personer med funktionsnedsättning är bättre medvetna om sina rättigheter och har bättre förmåga att ställa krav på att de ska tillgodoses

PRIORITERAT OMRÅDE II: UTVECKLINGSLÄNDERNAS EGEN EKONOMI HAR ÖKAT ANTALET ARBETSPLATSER, NÄRINGSGRENNAR OCH VÄLFÄRDEN

Projektet/programmet inriktas på prioriterat område II när dess mål (outcome-nivå) är till exempel något eller flera av följande:

- **Alla, särskilt kvinnor och personer med funktionsnedsättning**, är medvetna om sin **rätt till människovärdigt arbete**, socialt skydd och inkomster, och dessa rättigheter tillgodoses
- **Förbättrade näringsmöjligheter** för fattiga invånare på landsbygden och i städer
- Den **privata sektorn** följer **standarderna för människovärdigt arbete och ansvarsfull affärsverksamhet**.
- Företag som är verksamma i utvecklingsländer **skapar arbetsplatser, näringar och utkomst** och skräddarsyr **produkter och tjänster** för fattiga människor.
- Mikroföretag, små och medelstora företag och i synnerhet kvinnliga företagare har bättre tillgång till **stöd- och finansieringstjänster** som förbättrar affärspraxisen och innovationer samt integreringen i värdekedjorna
- Utbildnings- och forskningsinstitutioner och den privata sektorn får **bättre färdigheter och kunskaper för att främja hållbar utveckling och samutveckla innovationer**
- **Utvecklingsländernas regeringar** respekterar och övervakar genomförandet av anständiga arbetsförhållanden
- Förvaltningen får stärkt förmåga att förbättra **företagens verksamhetsmiljö, främja regional ekonomisk integration** och agera i enlighet med **reglerna för internationell handel**
- Regeringarna i utvecklingsländer stöder **ny know-how, teknologi och innovationer** som främjar hållbar utveckling
- **UNGP och andra internationella normer för ansvarsfull företagsverksamhet** blir mer kända och genomförandet av normerna följs effektivare
- Finlands viktigaste **multilaterala partners stöd för ansvarsfull affärspraxis och innovationer gynnar fattiga, i synnerhet kvinnor, unga och personer i utsatt ställning**
- Finlands viktigaste multilaterala partner ger **innovation och start up-företag en större roll och mer synlighet**

PRIORITERAT OMRÅDE III: STÄRKT DEMOKRATI OCH FUNKTIONSFÖRMÅGA I SAMHÄLLENA

Projektet/programmet inriktas på prioriterat område III när dess mål (outcome-nivå) är till exempel något eller flera av följande:

- **En starkare grund för fredliga samhällen** genom fredsbyggande, konfliktförebyggande, minröjning eller stöd för nationella dialoger.
- **Stärkt demokrati, redovisningsskyldighet och växelverkan i samhället** genom att stärka de politiska organens redovisningsskyldighet, medborgarsamhällets möjligheter att påverka och delta eller mediernas och människorättsförsvarens verksamhetsförutsättningar.
- **En stärkt rättsstat** genom att stärka rättsväsendets och tillsynsinstitutionernas funktionsförmåga och oberoende, öka tillgången till juridiska tjänster eller bereda och verkställa lagstiftning som grundar sig på mänskliga rättigheter.

- En stärkt kapacitet inom den offentliga förvaltningen producerar högklassigare tjänster som är tillgängliga för alla genom att stödja reformpolitik, planering och budgetering samt främja redovisningsskyldigheten.
- **Decentralisering av förvaltningen** och beslutsfattandet, stärkt kapacitet hos förvaltningen på lokal nivå att producera tjänster och samla in (skatte)medel.
- Bättre kvalitet på och tillgång till utbildning genom att stödja utvecklingsprogram och -projekt inom utbildningssektorn.
- **En stärkt nationell finansieringsbas** genom att stödja en effektiv och rättvis beskattning och användning av skatteintäkter för att finansiera offentliga tjänster, stärka skatteförvaltningen, den offentliga ekonomiförvaltningen, förebygga korruption och olagliga penningflöden.
- Ökad öppenhet i utbildningssystemet för alla (modersmålsundervisning, undervisning för personer med funktionsnedsättning, sexualundervisning och förskoleundervisning)
- Bättre tillgång till yrkesutbildning för kvinnor och flickor med funktionsnedsättning
- Bättre delaktighet och möjligheter att leda för kvinnor, unga och personer med funktionsnedsättning i frågor som gäller fred och säkerhet
- Bättre tillgång för kvinnor och personer i utsatt ställning att delta i beslutsfattandet inom politiken och det offentliga livet

PRIORITERAT OMRÅDE IV: Hållbar användning av naturresurser främjar en klimathållbar och utsläppsnål utveckling

Projektet/programmet inriktas på prioriterat område IV när dess mål (outcome-nivå) är till exempel något eller flera av följande:

Stävande av eller anpassning till klimatförändringen

1. Stävja klimatförändringen (minska/undvika växthusgasutsläpp eller binda kol)
2. Anpassa sig till klimatförändringen (landets/områdets/samhällets/natursystemets förmåga att anpassa sig till effekterna av klimatförändringen och öka klimatriskerna)

Skog och biologisk mångfald

1. En allt större del av skogarna, avrinningsområdena och den biologiska mångfalden är skyddad och/eller omfattas av inkluderande, hållbar och övergripande förvaltning (SDG 15.1, 15.2, 15.3)
2. Små jordbrukares samt små och medelstora företag har fått bättre möjligheter att delta i icke-diskriminerande och könssensitiva värdekedjor
3. Alla intressentgrupper får bättre information om skogs- och markresurserna än tidigare
4. En integrerad förvaltning av vattenresurserna, inklusive gränsöverskridande vattenresurser, främjas
5. POLITISK INVERKAN: Bättre global miljöförvaltning och säkrare markägande bland annat med hjälp av multilaterala miljöavtal och -forum

Energi

1. Hushåll, särskilt kvinnor, har nytta av nya tjänster för ren energi (SDG 7.1)
2. Offentliga och privata företag, i synnerhet mikro- och små och medelstora företag, kan öka produktionen och användningen av förnybar energi (SDG 7.2)
3. Offentliga institutioner kan främja energieffektiviteten bättre (SDG 7.3)
4. POLITISK INVERKAN: Kriterierna för offentligt utvecklingsbistånd är mer förenliga med Parisavtalet när det gäller investeringar i projekt som utnyttjar fossila bränslen. En konsekvent politik för stöd till fossila bränslen främjas inom alla politiska områden.

Meteorologi och minskning av katastrofrisker

1. Partnerländernas förmåga att producera effektiva väder- och klimattjänster i rätt tid samt förhandsvarningar har förbättrats.
2. Partnerländerna har utarbetat strategier eller planer för att hantera katastrofrisker på nationell och/eller lokal nivå.
3. Individerna och samhällena har fått bättre förmåga att förbereda sig och vidta förebyggande åtgärder vid hot om extrema väderfenomen eller naturkatastrofer.

Livsmedels- och näringskydd

1. Den hållbara jordbruksproduktionen har ökat bland små jordbrukare (inklusive jordbrukare med funktionsnedsättning) och kvinnor har uppmärksamats särskilt (SDG 2.4)
2. För små jordbrukare (även jordbrukare med funktionsnedsättning), särskilt kvinnor, urfolk och lokala samhällen, har rätten att äga och besitta marken tryggats (SDG 1.4 & 2.3)
3. Små jordbrukares samt små och medelstora företag har fått bättre möjligheter att delta i icke-diskriminerande och könssensitiva värdekedjor
4. Myndigheterna och jordbrukarna har bättre beredskap att säkerställa att matens kvalitet och säkerhet har förbättrats
5. POLITISK INVERKAN: Bättre samstämmighet mellan jordbruks- och utvecklingspolitiken i EU

Vatten

1. Samhället, den offentliga och den privata sektorn har bättre kapacitet att producera en grundläggande och säker vattenförsörjning (SDG 6.1).
2. Samhällen och hushåll, även kvinnor och personer med funktionsnedsättning, har tillgång till klimathållbara vatten- och sanitetstjänster (SDG 6.2).
3. Hushåll och samhällen, inklusive kvinnor och person med funktionsnedsättning, har bättre kunskaper och färdigheter att tillägna sig god hygienpraxis.
4. Vattenförsörjning, sanitets- och hygienpraxis som är sensitiva med tanke på kön och funktionsnedsättningar stärks i skolor, inom hälso- och sjukvården och i andra offentliga lokaler.
5. POLITISK INVERKAN: FN:s vattenarkitektur som utvecklats för mål 6 för hållbar utveckling; främjande av gränsöverskridande avtal om vattenresurser

Genomförande av ett människorättsbaserat förhållningssätt

I punkten kartläggs vilken nivå som eftersträvas vad gäller projektets/programmets människorättsbaserade tillvägagångssätt. Nivåerna grundar sig på utrikesministeriets allmänna anvisning för ett människorättsbaserat förhållningssätt till utvecklings-samarbete (Human Rights Based Approach in Finland 's Development Cooperation, Guidance Note, 2015).

Människorättsblind – interventionen beaktar inte de mänskliga rättigheterna

De mänskliga rättigheterna beaktas inte i interventionen: man har inte bedömt situationen vad gäller mänskliga rättigheter i verksamhetsmiljön och interventionens eventuella negativa konsekvenser för de mänskliga rättigheterna. OBS! Det är obligatoriskt att göra en bedömning. Om kopplingen till de mänskliga rättigheterna är avlägsen eller det inte är meningsfullt eller möjligt att göra en bedömning, se punkten ”Inte fastställt” nedan.

Människorättssensitiv – interventionen beaktar de mänskliga rättigheterna som en del av interventionsprocesserna

Man har gjort en bedömning av människorättssituationen för att säkerställa att interventionen inte medför några direkta eller indirekta skadliga konsekvenser för tillgodoseendet av de mänskliga rättigheterna och att den varken främjar eller stärker strukturer, normer eller praxis som upprätthåller diskriminering. Människorättsprinciperna (icke-diskriminering och jämställdhet; deltagande och inkludering; transparens; och ansvarsskyldighet) styr planeringen, genomförandet, uppföljningen och utvärderingen av interventionen.

Människorättsprogressiv – interventionen främjar de mänskliga rättigheterna som en del av resultatmålen

Minimikraven har säkerställts på en människorättssensitiv nivå i interventionen. Dessutom innehåller interventionen åtgärder för att främja vissa mänskliga rättigheter på ”outcome” och ”impact”-nivåer inklusive att stärka kapaciteten hos rättsinnehavare och ansvarspersoner eller andra ansvariga aktörer. Den specificerade informationen används och analyseras systematiskt i planeringen av interventionen och uppföljningen av resultaten.

Människorättstransformativ – resultatmålet för interventionen är att främja de mänskliga rättigheterna och påverka de grundläggande orsakerna till utmaningarna kring de mänskliga rättigheterna

Minimikraven har säkerställts på en människorättssensitiv nivå i interventionen. Dessutom strävar man som resultatmål för interventionen efter att på ”outcome” och ”impact”-nivåerna påverka de orsaker som förhindrar ett fullständigt tillgodoseende av de mänskliga rättigheterna. Till dessa hör till exempel åtgärder som syftar till att ändra lagstiftningen, politiska åtgärder, institutioner, strukturer, beteende eller normer. Redovisningsskyldigheten betonas i planeringen och i interventionen

har man tydligt fastställt ansvarspersonernas skyldigheter och rättsinnehavarnas rättigheter. Interventionen inbegriper aktivt påverkansarbete. Som en del av interventionen förs en aktiv och strategisk politisk dialog om relevanta utmaningar för de mänskliga rättigheterna.

Inte fastställt

Som HRBA-nivå kan väljas ”inte fastställt” endast i undantagsfall och när det finns goda motiveringar till detta. Motiveringarna bör anges. Till dessa hör interventioner där det inte är någon idé att fastställa en HRBA-nivå eller där kopplingen till verksamhetsmiljön är mycket avlägsen eller obefintlig. Sådana interventioner kan till exempel vara olika tekniska utbildningar eller finansiering av forum och möten, enheternas planeringsanslag samt olika administrativa kostnader (IT-anskaffningar, konsulttjänster, personalkostnader).

Personer i utsatt ställning som en del av projektets/programmets målgrupper

I punkten kartläggs de personer i sårbar ställning som särskilt har beaktats i projektet/programmet (av projekt-/programdokumenten framgår hur). I punkten kartläggs också om man i projektet/programmet har genomfört, främjat eller beaktat rättigheterna och/eller möjligheterna att delta för personer med funktionsnedsättning.

Anvisningar för projekt/program med personer med funktionsnedsättning som målgrupp:

- **Särskilt projekt/program för personer med funktionsnedsättning:** Det huvudsakliga målet med projektet/programmet är att stärka rättigheterna och ställningen för personer med funktionsnedsättning och/eller personer med funktionsnedsättning som är projektets huvudsakliga målgrupp. 100 procent av projektets budget används för att uppnå dessa mål. Projektet kan fokusera till exempel på lagstiftning, stärkande av kapaciteten, tillgången till basservice, främjande av möjligheter att delta och påverka, sysselsättning, utkomst, infrastruktur, attitydförändring eller insamling av information.
- **Separat komponent som berör funktionsnedsättningar:** Det huvudsakliga målet med projektet/programmet är inte att främja rättigheterna eller ställningen för personer med funktionsnedsättning. Projektet inbegriper dock en separat komponent som fokuserar på att främja rättigheterna för personer med funktionsnedsättning eller dessa personers möjligheter att delta inom den sektor som projektets huvudmål berör. Komponenten har en budget.
- **Frågor kring deltagande och tillgänglighet har beaktats i projektet/programmet:** Projektet/programmet har inga separata mål som berör funktionsnedsättningar och inte nödvändigtvis någon separat budget. I projektet ingår dock funktioner som främjar eller gör det möjligt för personer med funktionsnedsättning att delta och dra nytta av projektet till exempel genom att involvera personer med funktionsnedsättning i planeringen, genomförandet och uppföljningen av pro-

jektet. Projektet kan också främja delaktigheten för personer med funktionsnedsättning till exempel genom att undanröja eller minimera hinder för deltagande eller genom tillgänglig kommunikation.

Andel av finansieringen som berör funktionsnedsättningar

Den andel av finansieringen som berör funktionsnedsättningar anges endast för projekt/program som har en separat komponent för funktionsnedsättningar. Som andel av finansieringen som berör funktionsnedsättningar kan räknas den budgeten som reserverats/används för komponenten. Den uppskattade andelen av finansieringen som berör funktionsnedsättningar anges som en procentuell andel av projektets/programmets totala finansiering.